

§§ 18 - 19

1. Ερμηνευτικές ερωτήσεις

1.1. Ερωτήσεις ανοικτού τύπου (ανάπτυξης και σύντομης απάντησης)

1. Πώς κρίνετε τη στρατιωτική συμπεριφορά του Μαντιθέου;
2. Ποια είναι τα κριτήρια τα οποία, σύμφωνα με τον Μαντίθεο, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση του πολίτη³⁶;
3. Ποια άποψη διατυπώνει ο Μαντίθεος για την εξωτερική εμφάνιση ως κριτήριο αξιολόγησης του πολίτη³⁷;
4. Ποιες πληροφορίες αντλούμε από το κείμενο για την εξωτερική εμφάνιση του Μαντιθέου;
5. Ποια συμπεράσματα εξάγουμε για τα πολιτικά ήθη που επικράτησαν στην Αθήνα μετά τον Πελοποννησιακό πόλεμο;
6. Να αναφέρετε στοιχεία από το κείμενο τα οποία πείθουν για την καλή στρατιωτική συμπεριφορά του Μαντιθέου.
7. Πότε μια πράξη, σύμφωνα με τον Μαντίθεο, μπορεί να θεωρηθεί ως θετική;
8. *Ὅστε οὐκ ἄξιον ἀπ' ὄψεως, ὧ βουλή, οὔτε φιλεῖν οὔτε μισεῖν οὐδένα, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν*: Να αναλύσετε την αντίθεση που υπάρχει στην άποψη αυτή του Μαντιθέου.
9. Γιατί ο Λυσίας συμπεριέλαβε στην επιχειρηματολογία του και την εξωτερική εμφάνιση του Μαντιθέου;

---

³⁶ Οι πολίτες, σύμφωνα με τον Μαντίθεο, δεν πρέπει να κρίνονται με βάση την εξωτερική τους εμφάνιση. Το ίδιο επισημαίνεται και από τον Πλάτωνα: *οὐχ ὑπερήφανος δοκῶν εἶναι πολίτης οὐδὲ ὀγκώδης τε καὶ ἐπαχθής, ἀλλὰ κόσμος καὶ εὐσταλῆς ἀνὴρ* (Πλάτωνος Μένων, 90 Α).

³⁷ Ο Μαντίθεος προβάλλει την άποψη ότι πολλοί από αυτούς που θεωρούνται σόφρονες και παρουσιάζονται ως ενάρετοι πολίτες υπήρξαν προδότες της πόλεως. Καταφέρνουν όμως με την υποκριτική τους συμπεριφορά να αποκρύπτουν την εσωτερική τους ακοσμία με την εξωτερική τους ευκοσμία (Βλ. Λυσίου Λόγοι και Αποσπάσματα, ό.π., σ. 19).

1.2. Συνδυασμός ερωτήσεων σύντομης απάντησης και ελεύθερης ανάπτυξης

1. α) Η εξωτερική εμφάνιση μπορεί να αποτελέσει ασφαλές κριτήριο για την αξιολόγηση του πολίτη;
β) Να δικαιολογήσετε τη γνώμη σας.
2. α) Διαφαίνεται στο κείμενο κάποια προσπάθεια του Μαντιθέου να πείσει τους δικαστές, ώστε η δοκιμασία του να είναι επιτυχής;
β) Να αιτιολογήσετε την άποψή σας παραπέμποντας σε στοιχεία του κειμένου.

2. Λεξιλογικές - Σημασιολογικές ασκήσεις

1. Να συνδέσετε τα ρήματα της στήλης Α με τα συνώνυμά τους στη στήλη Β.

A	B
θέλω	ἀδικῶ, φθείρω
ἀμπέχω - ἀμπίσχω	δρῶ, ἐργάζομαι, κατασκευάζω
ὠφελῶ	βαδίζω, βαίνω, πορεύομαι
ποιῶ	συζητῶ, συνομιλῶ
βλάπτω	ἀμφιέννυμι, ἐνδύω
ἀμελῶ	βοηθῶ, ὀνίνημι
χωρῶ	εἰμί, γεννῶμαι, φύομαι
γίγνομαι	ἀγαπῶ
διαλέγομαι	ὀλιγορῶ, ῥαθυμῶ
φιλῶ	βούλομαι, ἐπιθυμῶ, ποθῶ, ἐφίεμαι

2. Στη στήλη Β να γράψετε τα ρήματα από τα οποία παράγονται οι λέξεις της στήλης Α:

A	B
διάλογος, διάλεξι, διάλεκτος	
γένος, γενεά, γένεσι, γόνος	
φίλτρο	
έλλειψη, λοιπός, ελλιπής	
όψη, οπή, είδος, ιδέα, ύποπτος	
πολιτεία, πολίτευμα	
τελετή	

3. Να συνδέσετε τις λέξεις της στήλης Α με τις αντίθετές τους στη στήλη Β.

A	B
βλάπτω	ἐκδύω
ἀναχωρῶ	μισῶ
φιλῶ	ἀφικνοῦμαι
ἀμελῶ	ὀνίνημι, λυσιτελῶ, ὠφελῶ
κοσμῖως	ἐπιμέλομαι
πολέμιος	ἔσχατος
ἀμπέχω ἢ ἀμπίσχω	ἥττων
πρῶτος	σύμμαχος, φίλος
μείζων	ἀκόσμως

4. ὠφελῶ, ὀφείλω: Να γράψετε τη σημασία των ρημάτων και δύο παράγωγες λέξεις για το καθένα.

5. α) ὄψη, οδός: Να συνθέσετε τα ουσιαστικά με τις προθέσεις:

πρός		
σύν		
κατά		
επί		

β) Να γράψετε μία πρόταση για κάθε σύνθετο ουσιαστικό με τις υπογραμμισμένες προθέσεις.

3. Εργασία για το σπίτι

Να αναφερθείτε στο ήθος του Μαντιθέου, αφού συσχετίσετε τις παραγράφους 11 και 18-19.